

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

BRATISLAVA: 11.7.2019
ČÍSLO: 159/2019
VYBAVUJE: MGR. KOVÁČ

STANOVISKO KOMISIE

(ZÁVEREČNÉ POSÚDENIE)

K NÁVRHU

ZÁKONA, KTORÝM SA MENÍ A DOPLŇA ZÁKON Č. 581/2004 Z. Z. O ZDRAVOTNÝCH POISŤOVNIACH, DOHĽADE NAD ZDRAVOTNOU STAROSTLIVOSŤOU A O ZMENE A DOPLNENÍ NIEKTORÝCH ZÁKONOV V ZNENÍ NESKORŠÍCH PREDPISOV A KTORÝM SA MENIA A DOPLŇAJÚ NIEKTORÉ ZÁKONY

I. Úvod: Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky dňa 3. júla 2019 predložilo Stálej pracovnej komisii na posudzovanie vybraných vplyvov (ďalej len „Komisia“) na záverečné posúdenie vybraných vplyvov materiál: *„Návrh zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 581/2004 Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony“*. Materiál predpokladá negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré sú rozpočtovo zabezpečené, pozitívno-negatívne vplyvy na podnikateľské prostredie, bez vplyvov na malé a stredné podniky, pozitívno-negatívne sociálne vplyvy a pozitívne na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K doložke vybraných vplyvov a analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy

V doložke vybraných vplyvov je označený negatívny, rozpočtovo zabezpečený vplyv na rozpočet verejnej správy. V analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy je v tabuľke č. 1 uvedený negatívny vplyv v sume 1 200 000 eur v roku 2019, v sume 21 448 704 eur v roku 2020, v sume 19 290 839 eur v roku 2021 a v sume 21 020 670 eur v roku 2022 v riadku Financovanie zabezpečené v rozpočte. V časti 2.1.1. Financovanie návrhu je však uvedené, že negatívny vplyv na Sociálnu poisťovňu v roku 2019 bude krytý z jej príjmov a zvýšené výdavky v nasledujúcich rokoch budú zapracované pri tvorbe rozpočtu Sociálnej poisťovne na rok 2020 s rozpočtovým výhľadom na roky 2021 a 2022. Ďalej je v časti 2.1.1. uvedené, že zvýšené výdavky na verejné zdravotné poistenie bude potrebné zohľadniť pri tvorbe rozpočtu verejného zdravotného poistenia na rok 2020 s rozpočtovým výhľadom na roky 2021 a 2022. Tieto tvrdenia sú v rozpore s označením rozpočtového zabezpečenia z doložky vybraných vplyvov. Z tohto dôvodu Komisia žiada uvedené zosúladiť.

Komisia žiada do analýzy vplyvov doplniť a zdôvodniť v časti 2.2.4.2. pri navrhovaných cenách pre mobilné hospice (str. 9) nárast výdavkov v rokoch 2020 až 2022 oproti roku 2019 a zároveň Komisia žiada uviesť koľko je aktuálne zabezpečených zdrojov na roky 2020 až 2022 (podrobnejšie ako je uvedené, napr. počet návštev, cena, ...), aby bolo možné porovnanie modelov. Taktiež Komisia

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

žiada vysvetliť nárast cien pri priemernej úhrade za návštevu zo 14 eur na 50 eur v roku 2020 a aj v nasledujúcich rokoch 2021 a 2022.

V časti 2.2.4.2. pri posilnení ADOSov (str. 10) je potrebné doplniť a zdôvodniť nárast výdavkov v rokoch 2020 až 2022 oproti roku 2019. Zároveň Komisia žiada uviesť aj dôvod, prečo sa cena za dopravu pripočítava za každú jednu návštevu pacienta keďže podľa názoru Komisie, je samotná doprava sestry započítaná už v súčasnej úhrade za návštevu. Komisia podotýka, že pri mobilných hospicioch je cena za dopravu súčasťou navrhovanej ceny, preto Komisia žiada o zachovanie jednotného prístupu.

V časti 2.2.4.2. pri následnej zdravotnej starostlivosti (str. 11) Komisia žiada uviesť, čo je zabezpečené v rozpočte verejného zdravotného poistenia na roky 2020 a 2021 a kvantifikovať vplyv jednotlivo v každom roku voči báze. Taktiež Komisia žiada presne špecifikovať výpočet ceny za deň na lôžku. Komisia žiada jednoznačne vysvetliť nárast priemernej úhrady za návštevu pri ústavnej hospicovej starostlivosti zo sumy 56 eur v roku 2019 na sumu 85 eur v roku 2020 a aj v nasledujúcich rokoch 2021 a 2022.

Zároveň Komisia žiada do analýzy vplyvov v časti 2.2.4.2. pri následnej zdravotnej starostlivosti (str. 11) doplniť aj ústavnú ošetrovateľskú starostlivosť (DOS) a paliatívnu medicínu a jednoznačne uviesť, čo je zabezpečené v rozpočte verejného zdravotného poistenia na roky 2020 – 2021. Ďalej Komisia žiada kvantifikovať vplyv konkrétne v každom roku jednotlivo voči báze. Taktiež Komisia žiada presne špecifikovať výpočet ceny za deň na lôžku.

Ďalej je potrebné uviesť koľko z navrhovaného počtu lôžok bude krytých so zavedením novej stratifikácie, resp. jednoznačne kvantifikovať úspory (aj úspory zo zamestnancov) vyplývajúce z opatrenia - úbytok akútnych lôžok vs. dopad následnej zdravotnej starostlivosti.

V nadväznosti na vyššie uvedené pripomienky Komisia žiada analýzu vplyvov upraviť a upresniť vplyvy zo stratifikácie (zmena lôžok).

Komisia upozorňuje, že v doložke vybraných vplyvov (v bode 3, 4 a 10) je uvedené, že pre indikáciu potreby domácej starostlivosti sa navrhuje podmienka najmenej sedemdňovej hospitalizácie, čo je v rozpore s navrhovaným legislatívnym znením, podľa ktorého je táto podmienka najmenej päťdňová. Uvedený nesúlad vyplýva aj z analýzy vplyvov na rozpočet verejnej správy, na zamestnanosť vo verejnej správe a financovanie návrhu, a to či už z jej kvalitatívneho znenia, ale aj kvantitatívneho znenia. Uvedený nesúlad je potrebné odstrániť.

K doložke vybraných vplyvov

Predkladateľ v bode 9 identifikoval okrem pozitívnych sociálnych vplyvov aj negatívne sociálne vplyvy, avšak doložka vybraných vplyvov a ani analýza sociálnych vplyvov neobsahuje hodnotenie negatívnych sociálnych vplyvov, a ani z týchto materiálov nevyplýva, aký negatívny sociálny vplyv by mal predložený návrh zákona priniesť. Uvedený nesúlad je potrebné odstrániť, a to buď doplnením opisu opatrenia predloženého návrhu zákona, ktoré podľa predkladateľa prináša negatívny sociálny vplyv a kvalitatívneho a kvantitatívneho hodnotenia jeho negatívneho sociálneho vplyvu do analýzy sociálnych vplyvov alebo vypustením identifikácie negatívnych sociálnych vplyvov z bodu 9 doložky vybraných vplyvov; navyše, ak predkladateľ v bode 10. Poznámky doložky vybraných vplyvov „deklaruje skutočnosť, že predloženým návrhom zákona nedôjde k zhoršeniu súčasného stavu v rámci poskytovania zdravotnej starostlivosti“.

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

Predkladateľ do bodu 10. Poznámky vložil časť pripomienky Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky uplatnenej ako gestorom sociálnych vplyvov k predmetnému návrhu zákona v medzirezortnom pripomienkovom konaní, ktorej cieľom bolo, aby predkladateľ ním očakávané pozitívne vplyvy navrhovaných opatrení na poistencov resp. pacientov (ako napr. právna úprava poskytovania následnej zdravotnej starostlivosti, právna úprava indikátorov zdravotnej starostlivosti, posilnenie právneho postavenia osôb pri dohľade, právna úprava súvisiaca s dostupnosťou urgentnej zdravotnej starostlivosti....), ktoré sám prezentuje v dôvodovej správe, doložke vybraných vplyvov, analýzach vybraných vplyvov.., boli zhodnotené aj v analýze sociálnych vplyvov, keďže ide v prvom rade o sociálne vplyvy, a to vo vzťahu k prístupu obyvateľov k zdravotnej starostlivosti (bod 4.2 analýzy sociálnych vplyvov zaoberajúci sa prístupom k zdrojom, právam, tovarom a službám). Zároveň predkladateľ doplnil do bodu 10. Poznámky konštatovanie, že „v súvislosti s vyššie uvedenými návrhmi MZSR deklaruje skutočnosť, že v súvislosti s týmito návrhmi nedôjde k žiadnym vplyvom v rámci prístupu poistencov k zdravotnej starostlivosti (bod 4.2 analýzy sociálnych vplyvov) v porovnaní so súčasným stavom.“. Výsledkom takejto úpravy doložky vybraných vplyvov v bode 10. Poznámky je, že na jednej strane predkladateľ tvrdí, že sa predloženými legislatívnymi opatreniami zlepšuje bezpečnosť pacienta, zvyšuje kvalita poskytovanej ústavnej zdravotnej starostlivosti, posilňuje právne postavenie osôb pri dohľade..., čo sú pozitívne sociálne vplyvy, ktoré majú byť zhodnotené v bode 4.2 analýzy sociálnych vplyvov a na druhej strane zároveň v tomto bode doložky vybraných vplyvov predkladateľ deklaruje skutočnosť, že v súvislosti s predloženým návrhom zákona „nedôjde k žiadnym vplyvom v rámci prístupu poistencov k zdravotnej starostlivosti (bod 4.2 analýzy sociálnych vplyvov) v porovnaní so súčasným stavom“, teda ani k pozitívnym (sociálnym) vplyvom. Ide o zásadný nesúlad prezentácie cieľov predkladaného návrhu zákona, ktorý je potrebné odstrániť. Komisií nie je zrejmý zmysel predkladanej právnej úpravy, keď nemá priniesť žiadne pozitívne zmeny pre poistencov resp. pacientov v prístupe k ich zdravotnej starostlivosti. Preto je potrebné hodnotenie všetkých opatrení, ktoré prináša predmetný návrh zákona, a ktoré aj podľa priložených súvisiacich materiálov (dôvodovej správy, doložky vybraných vplyvov..) majú vplyv na prístup k zdravotnej starostlivosti, doplniť do priloženej analýzy sociálnych vplyvov a zároveň vypustiť uvedený sporný text z bodu 10. Poznámky okrem konštatovania predkladateľa, „že predloženým návrhom zákona nedôjde k zhoršeniu súčasného stavu v rámci poskytovania zdravotnej starostlivosti“.

Všeobecne

Zároveň Komisia upozorňuje predkladateľa, že na záverečné posúdenie vybraných vplyvov po medzirezortnom pripomienkovom konaní sa podľa bodu 9 Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov predkladajú Stálej pracovnej komisii Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky na posudzovanie vybraných vplyvov pri Ministerstve hospodárstva Slovenskej republiky materiály v zásade v znení, v akom sa predkladajú na rokovanie vlády Slovenskej republiky. To znamená, že má byť komisii predložené také znenie materiálu, ktoré sa vecne zhoduje so znením (následne) predloženým na rokovanie vlády SR a ak by aj došlo k zmenám znenia predkladaného na rokovanie vlády SR v porovnaní so znením daného materiálu predloženým na záverečné posúdenie vybraných vplyvov, môže ísť len o také zmeny (bez záverečného posúdenia komisiou), ktoré nemajú vplyv na identifikované vybrané vplyvy v doložke vybraných vplyvov a na znenie analýzy vybraných vplyvov.

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

V tejto súvislosti Komisia pripomína, že stanovisko komisie k doložke vybraných vplyvov je súčasťou materiálu predkladaného na rokovanie vlády SR.

K vplyvom na služby verejnej správy na občana a vplyvov na procesy služieb vo verejnej správe

Komisia si po preskúmaní predmetného materiálu vzhľadom na vloženie §43a dovoľuje navrhnúť prehodnotenie označenia vplyvov na služby verejnej správy na občana a vplyvov na procesy služieb vo verejnej správe.

K vplyvom na podnikateľské prostredie

Predkladateľ v Doložke vybraných vplyvov vyznačil pozitívno-negatívne vplyvy materiálu na podnikateľské prostredie, pričom neuviedol žiadne vplyvy na MSP. Následne však opomenul akýkoľvek bližší popis týchto vplyvov v Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie. Komisia žiada predkladateľa o doplnenie popisu vplyvov na podnikateľské prostredie do Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie a zároveň o vyznačenie vplyvu na MSP v Doložke vybraných vplyvov, keďže predmetný materiál vykazuje vplyvy na ambulantných poskytovateľov zdravotnej starostlivosti, medzi ktorými sa nachádza množstvo MSP.

K vplyvom na informatizáciu spoločnosti

Komisia súhlasí s tým, že materiál predpokladá negatívny vplyv na informatizáciu. Návrh zákona predpokladá pozitívny vplyv na informatizáciu spoločnosti. Návrh zákona však zavádza aj nové služby, ktoré predkladateľ neuviedol do analýzy vplyvov. Zverejňovanie informácií na webovom sídle sa považuje za elektronickú službu a preto je nutné uviesť uvedené aj do analýzy vplyvov.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

nesúhlasné stanovisko

s materiálom, ktorý bol predložený na záverečné posúdenie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok v bode II.

IV. Poznámka: Stanovisko Komisie k doložke je súčasťou materiálu predkladaného na rokovanie vlády Slovenskej republiky alebo na schválenie ministromi, vedúcemu, predsedovi alebo riaditeľovi ostatného ústredného orgánu štátnej správy alebo vedúcemu iného orgánu.

Nesúhlasné stanovisko Komisie neznamená zastavenie ďalšieho schvaľovacieho procesu. Stanovisko Komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu. Predkladateľ má možnosť dopracovať materiál podľa pripomienok a zaslať ho na opätovné schválenie „Komisie“, ktorá môže následne zmeniť svoje stanovisko.

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

Ing. Rastislav Chovanec, PhD.
predseda komisie